

Připomínky k návrhu Stanov ČSV 2015 – důvodová zpráva

V časopise Včelařství 1/2015 je uveřejněn návrh Stanov ČSV s tím, že členové ČSV mají právo se k nim vyjádřit. V příloze časopisu č. 12/2013 se v posledním odstavci článku předsedy Legislativní komise píše, že legislativní komise v roce 2014 připraví věcný záměr a znění nových stanov, **zapracuje připomínky a podněty členů, ZO, OO, KKV**, seznámí s nimi vedení svazu a nejpozději rok před konáním sjezdu v roce 2015 předloží návrh stanov k diskuzi členům prostřednictvím časopisu. Předseda komise slibuje, že členové budou průběžně informováni o průběhu tvorby stanov. Prošel jsem dostupné informace jak v časopise, tak na webu ČSV, ale nic ke stanovám jsem tam v průběhu roku 2014 nenašel! **Není tedy zřejmé, zda a jakým způsobem Legislativní komise v průběhu roku získávala připomínky členů.** Zdá se, že tato diskuze je oním prvním kolem připomínkování a připomínky by měly být bez dalšího cenzurování předány na ústředí ČSV.

Některé formulace návrhu Stanov ČSV by zasloužily zvážení. Obecně se uvádí, že nový text Stanov vychází z nového Občanského zákoníku (NOZ), který zavádí některé nové pojmy. V NOZ už nenajdeme termín „**právní subjektivita**“, který je nahrazen pojmem „**právní osobnost**“. To by měly Stanovy ČSV respektovat a pojem „právní subjektivita“ také už neužívat.

V úvodu článku v časopise Včelařství 1/2015 je uvedeno, že předložený návrh Stanov vychází mj. ze znění NOZ, např. § 201 – 302. Zdá se, že některé paragrafy nebyly plně respektovány nebo je aplikují zbytečně složitě.

NOZ (zákon č. 89/2012 Sb.):

§ 219 – stanovy mohou založit pobočný spolek jako organizační jednotku spolku. *Z toho vyplývá, že pobočný spolek je formou právnické osoby, nemusí to být nutně název organizační jednotky. Proto není nutné, aby se základní organizace a okresní organizace přejmenovávaly na pobočné spolky, ale v názvu může zůstat "základní organizace" a "okresní organizace".*

§ 243, 244 – stanovy určí, kdo je statutární orgán. *V návrhu Stanov je pouze v čl. 26 odst. 1 uvedeno, že PRV je statutárním orgánem svazu. Pobočné spolky nemají statutární orgán? Je předseda a jednatel ZO statutární zástupce? A co místopředseda, je-li zvolen?*

§ 247 odst. 3 – ustanovení § 248 – 257 se na členskou schůzi použijí, pokud stanovy neurčí něco jiného. *Týká se to mj. § 252 odst. 1 – usnášeníschopnost členské schůze. Stanovy nemusí komplikovat situaci tím, že se nesejde nadpoloviční většina, ale může být usnášeníschopnost členské schůze dána hned přítomností jedné čtvrtiny členů.*

Na základě výše uvedeného navrhuji:

v čl. 1 odst. 1 doplnit na konec: ... o sdružování občanů **a má postavení hlavního spolku.**

v čl. 2 odst. 2 uvést: ... je uplatňována zejména prostřednictvím **pobočných spolků**, kterými **jsou základní organizace a okresní organizace.**

v čl. 2 odst. 3: Pobočné spolky, **jakožto organizační jednotky svazu**, vystupují pod názvy:

- Český svaz včelařů, základní organizace ...
- Český svaz včelařů, okresní organizace ...

Odůvodnění je z pohledu minimálních nebo žádných změn v kontaktech např. s bankami a s jinými úřady (finanční, katastrální, krajský, magistrát apod.). Nebylo by ani nutno pořizovat nové razítko, když zůstane název "základní organizace" a "okresní organizace". Přejít na novou registraci by byl o něco jednodušší.

do čl. 4 uvést explicitně **ochranu životního prostředí a ochranu zvířat**, což se může hodit při jednání s orgány státní správy

Čl. 5 odst. 12d) členství ve svazu zaniká

- **úmrtím** člena

Čl. 6 odst. 2k) Členové jsou povinni

- v souladu s obecně závaznými předpisy označit stanoviště včelstev **v extravilánu obce (mimo zastavěnou část obce)** číslem chovatele a kontaktem

Čl. 9 (nové znění) **Pobočné spolky ČSV**

1. Pobočnými spolky svazu jsou:
 - a) základní organizace, dále jen ZO
 - b) okresní (městské) organizace, dále jen OO, MO.

Článek 10 - Pobočné spolky

6. Pobočný spolek může být zrušen:

a) rozhodnutím členské schůze o likvidaci, sloučení nebo rozdělení,

Stanovy ČSV kombinují pojmy zrušení a zánik. Podle určitého právního výkladu je zánik následkem rozhodnutí o zrušení. Je potřeba tyto termíny používat konzistentně. Po rozhodnutí členské schůze o zrušení pobočného spolku musí následovat usnesení o způsobu zániku podle čl. 39.

b) rozhodnutím okresního výboru, neplní-li nebo není-li schopen plnit dlouhodobě úkoly, vyplývající pro něj ze stanov a závazných rozhodnutí svazu, podrobný postup upravuje jednacím řádem svazu,

c) rozpuštěním svazu.

Co je to za proces, rozpuštění svazu? Je to něco jiného než zánik nebo zrušení? Jak je to v souladu s § 230 NOZ (hlavní spolek nezanikne dříve, než zaniknou všechny pobočné spolky) ? Pokud to není v souladu, tak tuto možnost přeformulovat nebo vypustit.

c) klesne-li počet členů pod 5 (pět)

V čl. 12 odst. 3 je uveden termín pro svolání členské schůze alespoň 5 dní. Členská schůze má z právního hlediska významné postavení, proto by bylo lepší, aby termín pro její svolání byl alespoň 14 dní, aby členové měli víc času pro rezervaci termínu.

V čl. 12 odst. 5d) je uvedeno mj., že VČS volí předsedu a místopředsedu. V čl. 13 odst. 4 se ale píše, že místopředseda být nemusí, ale podle předchozího článku se volit má. Pak by bylo vhodné upravit formulaci čl. 12 odst. 5d), že volí předsedu, případně místopředsedu atd.

doplnit odst. 5e) ustavuje na návrh výboru odborné komise, bere na vědomí složení odborných komisí a důvěrníky pro dané úseky

V čl. 12 odst. 7 vypustit první část věty, která řeší případ, že se na ČS nedostaví alespoň polovina členů a ponechat podmínku usnášení schopnosti na přítomnosti čtvrtiny členů.

Článek 10 Pobočné spolky

4. Za pobočný spolek jedná samostatně předseda nebo jednatel. Podepisování se provádí tak, že k uvedenému názvu připojí své podpisy společně předseda, v jeho nepřítomnosti **místopředseda**, a jednatel, nebo jiná výborem pověřená osoba.

Článek 12 odst. 5 Členská schůze (výroční členská schůze)

d) volí a **odvolává** předsedu, **místopředsedu**, jednatele, pokladníka a další členy výboru, volí a odvolává členy kontrolní a revizní komise pobočného spolku, případně jednoho revizora (viz článek 14 odst. 1 stanov),

Možnost odvolání řeší obecně článek 37 odst. 2. Nemusí to být uvedeno zde, když je ta možnost dána přímo orgánu, který provádí volbu. Odvolání je třeba popsat tam, kde tuto pravomoc dostane jiný orgán než ten, který provedl volbu.

Článek 13 Výbor

6. Neodkladné záležitosti, které přísluší výboru, může vyřídit předseda spolu s jednatelem. V době nepřítomnosti předsedy nebo z pověření má tyto pravomoci jiný pověřený člen výboru, v případě zřízení funkce místopředsedy pak tento **místopředseda**.

Postavení místopředsedy není dáno jednoznačně. Podle čl. 10 za pobočný spolek nejedná, ale může podepisovat, podle čl. 12 ho členská schůze volí, ale být nemusí a podle čl. 13 může řešit neodkladné záležitosti. Formulace těchto článků by měla být vzájemně v souladu.

čl. 13 odst. 3 doplnit h) **jmenuje členy odborných komisí a důvěrníky**

Čl. 15 odst. 1 Pobočné spolky mohou v případě potřeby **ustanovit** k řešení dílčích úseků činnosti odborné komise, popř. referenty.

Čl. 15 odst. 2 Pobočné spolky mohou v případě potřeby **ustanovit** včelařské důvěrníky, prostřednictvím nichž si zabezpečují užší styk s evidovanými a registrovanými členy a přehled o včelařství na určitém území, zpravidla v katastru obce nebo její části.

V čl. 16 by bylo vhodné uvést, že okresní pobočný spolek (okresní organizace) se skládá z pobočných spolků (ZO) v daném území. Jinak se těžko hledá, co to ten okresní PS (OO) vlastně je. Teprve v čl. 19 odst. 1 se uvádí, že okresní výbor řídí a koordinuje činnost **svazu** v obvodu své působnosti. Zde nastává definiční problém, protože v čl. 1 odst. 1 se píše, že Český svaz včelařů, z. s. (dále rovněž ... svaz ...) Když tedy okresní výbor řídí činnost svazu, řídí činnost zapsaného spolku, což ale není možné. Mělo by být uvedeno, že řídí a koordinuje činnost pobočných spolků (základních organizací) v obvodu své působnosti.

V čl. 18 odst. 2 je uvedeno, že delegáti okresní konference jsou voleni na výročních členských schůzích. Pravděpodobně je může volit i členská schůze, která není výroční. Bylo by systémově přehlednější, kdyby bylo v čl. 12 odst. 5 uvedeno, že členská schůze volí delegáty okresní konference. V čl. 18 odst. 3 se píše, že oznámení o jejím svolání (okresní konference) se oznamuje delegátům a sekretariátu alespoň 21 dní předem. Pokud se sekretariátem myslí sekretariát republikového výboru podle čl. 30, je potřeba to upřesnit. V čl. 12 odst. 5d) je uvedeno, že členská schůze volí **a odvolává** předsedu, místopředsedu ... V čl. 18 odst. 6 d) je uvedeno, že okresní konference volí členy okresního výboru. Znamená to, že jsou členové okresního výboru na 5 let neodvolatelní? Pokud to není stanoveno jinde, měla by být možnost odvolání člena okresního výboru na návrh základní organizace, která ho do okresního výboru navrhla s tím, že může být kooptován jiný člen (NOZ § 246). U RV to řeší čl. 25 odst. 8).

Okresní konference

Čl. 18 odst. 3 Okresní konference se koná jednou za pět let. Svolává ji okresní výbor, a to písemnými pozvánkami nebo jiným prokazatelným způsobem. Oznámení o jejím svolání se oznamuje delegátům a sekretariátu **republikového výboru** alespoň 21 dní předem. V případě nutnosti projednání a rozhodnutí o čl. 18 odst. 6d) volí **předsedu, místopředsedu, jednatele, pokladníka a další** členy okresního výboru, **kteří mohou být pověřeni vedením odborných komisí a dalších dílčích činností.**

Čl. 18 odst. 6e) volí **předsedu, místopředsedu a členy** okresní kontrolní a revizní komise včetně prvního a druhého náhradníka, volí delegáty sjezdu a jejich náhradníky.

Nejvyšší orgán okresní organizace by měl volit přímo své nejvyšší funkcionáře.

Čl. 19 odst. 2 zrušit (převáděno do čl. 18 odst. 6d)

V čl. 19 odst. 3i doplnit schvaluje po předchozím projednání **a schválení** jednotlivých pobočných spolků (ZO) výši příspěvku ...

Čl. 19 odst. 3g Okresní výbor (dále jen OV OPS) schvaluje zrušení pobočného spolku v rámci územního obvodu OPS,

Proč to okresní výbor schvaluje, když se na tom usnesla členská schůze? OV může rozhodnout o zrušení ZO jen podle čl. 10 odst. 6b. Pak by tam měla být uvedena tato podmínka.

Čl. 21 odst. 2d) je oprávněna na základě usnesení okresního výboru ... provést kontrolu v ZO *pro kontrolu okresní KRK v ZO by měl být důvod, o kterém bude vědět okresní výbor, který může okresní KRK požádat o provedení kontroly.*

Čl. 21 odst. 4a) zrušit (převáděno do čl. 18 odst. 6e).

Čl. 23 Ústřední orgány Českého svazu včelařů

1. Ústředními orgány Českého svazu včelařů jsou:

- a) sjezd,
- b) republikový výbor,
- c) předsednictvo republikového výboru,
- d) ústřední kontrolní a revizní komise,
- e) rozhodčí komise,

a k zabezpečení činnosti spolku a činnosti ústředních orgánů sekretariát republikového výboru a poradní komise.

V čl. 24 odst. 6e) je uvedeno, že sjezd volí členy RV a podle čl. 25 teprve RV volí předsedu. Podle čl. 25 odst. 5 svolává zasedání RV předsednictvo RV. Předsednictvo RV svolává podle čl. 26 odst. 3 předseda nebo místopředseda. Ale jak se to ale udělá po sjezdu, když předseda ještě není? Nebylo by lepší, kdyby alespoň předsedu volil sjezd? Pokud ne, měla by být ve Stanovách odvolávka, jak se bude řešit první zasedání RV, třeba podle jednacího řádu. První zasedání může svolat např. předseda volební komise. Stejná situace je na okresní úrovni (čl. 18 – 20).

Čl. 24 odst. 6 Sjezd

- e) stanovuje počet členů republikového výboru a ústřední kontrolní a revizní komise
- f) volí předsedu ČSV, který se tak zároveň stává předsedou republikového výboru a předsedou předsednictva RV ČSV, není-li členem RV, touto volbou se jím stává. V případě ukončení výkonu funkce předsedy ČSV, který nebyl v době svého zvolení členem RV, končí i jeho členství v RV,
- g) stanovuje počet místopředsedů a volí z řad RV statutárního 1. místopředsedu, příp. další místopředsedy, kteří se tak stávají členy předsednictva, a další členy předsednictva, kteří jsou zpravidla zároveň pověřeni řízením odborných komisí nebo garanty činnosti odborných komisí, a dalších dílčích činností,
- h) schvaluje návrhy okresních organizací na jejich zástupce v republikovém výboru
- i) volí předsedu, místopředsedu, členy a dva náhradníky ústřední kontrolní a revizní komise

Nejvyšší orgán svazu by měl volit přímo své nejvyšší funkcionáře. Je vhodné, aby mezi místopředsedy byl zvolen 1. místopředseda jako další statutární zástupce.

Čl. 24 odst.6j) Sjezd: usnáší se o zániku svazu.

Jak se může sjezd usnést o zániku svazu, když nezanikly všechny pobočné spolky? Jinak by měla být doplněna podmínka, „pokud zanikly všechny pobočné spolky“. Sjezd se na tom nemůže usnést bez splnění všech zákonných podmínek!

Čl. 25 Republikový výbor

zrušit odst. 2e a 2f) – přesunuto do čl. 24.

V odst. 5 je uvedeno, že zasedání RV se má svolat nejméně 2x za rok. U pobočných spolků takové doporučení není, ale bylo by vhodné.

Čl. 26 Předsednictvo republikového výboru

odst. 2. Jednat jménem svazu a zastupovat jej navenek jsou samostatně oprávněni předseda nebo první místopředseda a tajemník, jakožto statutární zástupci, kteří jsou ve svém jednání vázáni rozhodnutím předsednictva RV a RV. Podepisování za svaz se provádí tak, že k uvedenému názvu připojí své podpisy společně předseda (v jeho nepřítomnosti první místopředseda) a tajemník, nebo jiná předsednictvem pověřená osoba.

Čl. 27 Ústřední kontrolní a revizní komise

odst. 4a) – vypustit – nahrazeno čl. 24 odst. 6i)

odst. 4b) – je oprávněna kontrolovat činnost a provádět revize hospodaření republikového výboru, sekretariátu republikového výboru i všech subjektů zřízených svazem.

odst. 4c) **na základě usnesení RV nebo PRV** je oprávněna provádět revize hospodaření všech organizačních jednotek svazu a sekretariátu **republikového výboru** i všech subjektů zřízených svazem, *Je velmi vhodné, aby kontrolní činnost ÚKRK na nižších úrovních byla předem schválena RV nebo PRV, má-li tento orgán důvod k provedení kontroly.*

odst. 4d) v průběhu kontrolní činnosti může ke zjištěným skutečnostem žádat vysvětlení, a to v písemné podobě, pokud kontrolní skupina nestanoví jinak,

odst. 4h) – doplnit metodické řízení kontrolních a revizních komisí pobočných spolků, protože se může stát, že KRK ZO nebude dělat svou práci dobře nebo si s ní nebude vědět rady.

Čl. 30 Sekretariát republikového výboru

1. Sekretariát **republikového výboru** je administrativní jednotkou svazu.

Čl. 31 nově zavádí statut přistoupivšího včelařského spolku, který je pobočným spolkem s plnou právní osobností. Na rozdíl od čl. 1 odst. 2 a čl. 5 odst. 4, kdy se právnická osoba stává členem základní organizace, se tady stává právnická osoba přímo pobočným spolkem. Pro lepší srozumitelnost souvislostí by bylo vhodné ve Stanovách uvést, zda se na přistoupivší spolek vztahuje podmínka Občanského zákoníku § 228, a to, že název pobočného spolku musí obsahovat příznačný prvek názvu hlavního spolku. Pak by každý přistoupivší spolek musel mít v názvu Český svaz včelařů ... , ale konstrukce názvu není zřejmá. Zároveň by bylo vhodné uvést, zda se podmínka čl. 5 odst. 4, že člen je veden v členské evidenci pouze v jednom pobočném spolkem, vztahuje i na členy přistoupivšího spolku, který má plnou právní osobnost. To by měli posoudit právníci a porovnat s případnou reálnou situací, jak bude probíhat přistoupení jiného spolku do ČSV.

V čl. 34 odst. 1 navrhuji doplnit: Funkcionáři jsou do **ústředních** orgánů svazu a do orgánů pobočných spolků voleni ... To odpovídá čl. 23.

V čl. 34 odst. 5 je uvedeno, že volební období orgánů svazu všech stupňů je pětileté. Tady už se, na rozdíl od odst. 1, mluví o „všech stupních“. Ale jinde ve Stanovách nejsou tyto stupně uvedeny. Jen v čl. 9 jsou zmíněny organizační jednotky, a to bez ústředí. K pětiletému období se uvádí, že stávající členové zůstávají ve svých funkcích až do zvolení nových. Bylo by vhodné uvést nějaký časový limit, do kdy nejdéle má nová volba proběhnout, protože by se mohlo stát, že nová volba nebude ani rok, dva ... a mandát starých funkcionářů bude nejistý.

V čl. 36 odst. 1 je zmíněna usnášenischopnost orgánů, není-li **dále** stanoveno jinak. Usnášenischopnost VČS je řešena v čl. 12 odst. 7, který není **dále**, ale dříve, proto by bylo vhodné slovo **dále** nahradit slovy „ve Stanovách“.

Čl. 37 Zánik funkce člena orgánu

1. Funkce člena voleného orgánu zaniká:
 - a) odvoláním,
 - b) rezignací
 - c) **úmrťm** člena orgánu.

Čl. 44 Zánik svazu

1. Svaz zaniká:

- a) rozhodnutím sjezdu o dobrovolném **rozpuštění** svazu,
- b) pravomocným rozhodnutím soudu

*Viz připomínku k čl. 10 odst. 6c. Co znamená dobrovolné rozpuštění svazu? Srovnej s § 230 NOZ. Úvodní komentář n návrhu Stanov ČSV uvádí jen případy zániku pobočného spolku, ale nezmiňuje podmínku „**Hlavní spolek nezanikne dříve, než zaniknou všechny pobočné spolky.**“, pokud se jedná o zánik (dobrovolné rozpuštění?) hlavního spolku. Dokud budou existovat nějaké pobočné spolky, nemůže hlavní spolek zaniknout. Jak se může dobrovolně rozpustit?*